

Infographic over het Operationeel Watermanagement op de hoofdvaarweg Lemmer-Delfzijl

Inleiding

Deze infographic omvat een kaart van de hoofdvaarweg Lemmer-Delfzijl en enkele omliggende wateren. Daarin zijn feiten over het operationeel watermanagement opgenomen op de betreffende locatie. Dit zijn schutsluizen, inlaten, spuisluizen, gemalen, keersluizen, stormvloedkeringen en vismigratievoorzieningen. Ook zijn de meetlocaties en de streefpeilen weergegeven. Daarnaast is een uitgebreide toelichting gegeven over het operationeel waterbeheer op de hoofdvaarweg Lemmer-Delfzijl.

Het Watersysteem

De hoofdvaarweg Lemmer-Delfzijl bestaat uit 3 panden: Lemmer-Gaarkeuken, Gaarkeuken-Oostersluis en Oostersluis-Delfzijl. Alle drie de panden zijn staan in open verbinding met andere waterwegen van respectievelijk Wetterskip Fryslân, waterschap Noorderzijlvest en waterschap Hunze en Aa's. Het waterbeheer dient alle functies in de boezems, inclusief het peilbeheer voor de scheepvaart. De waterschappen zijn dan ook verantwoordelijk voor het waterbeheer. Rijkswaterstaat is verantwoordelijk voor de hoofdvaarweg. Omdat sommige objecten in de hoofdvaarweg ook een waterbeheerfunctie hebben, speelt Rijkswaterstaat wel een rol in het operationeel watermanagement.

Pand Lemmer-Gaarkeuken

Dit pand maakt deel uit van de Friese boezem, waar één streefpeil geldt voor de hele boezem. Het pand speelt een belangrijke rol in de wateraanvoer, waterafvoer en doorspoeling. Bij Lemmer wordt water ingelaten en afgevoerd. Waterdoorvoer naar de Groningse waterschappen vindt plaats via inlaat Gaarkeuken.

Pand Gaarkeuken - Oostersluis

Dit pand maakt deel uit van de Electraboezem. Water vanuit het IJsselmeer wordt aangevoerd via de inlaat Gaarkeuken. Een deel wordt via gemaal Dorkwerd doorgevoerd naar waterschap Hunze en Aa's. De waterafvoer in deze boezem vindt vooral plaats via het Reitdiep.

Pand Oostersluis - Delfzijl

Water vanuit het IJsselmeer wordt aangevoerd via gemaal Dorkwerd. De waterafvoer vindt plaats via het Eemskanaal in Delfzijl, waar zich schutsluizen en een spuisluis bevinden. Bij grote hoeveelheden af te voeren water wordt (naast de spuisluizen) ook de kleine Zeesluis van Farmsum ingezet om water af te voeren. De scheepvaart door deze schutsluis is dan gestremd. Het watermanagement bij Delfzijl richt zich ook op het beperken van de zoutindringing.

Objecten Rijkswaterstaat

Objecten in beheer bij Rijkswaterstaat die worden ingezet voor het waterbeheer zijn: Slochtersluis, Groevesluis-Noord, Groevesluis-Zuid en Sluizen Farmsum.

Waterakkoord Noord

In het waterakkoord Noord zijn afspraken gemaakt over de wateraanvoer vanuit het IJsselmeer naar het Wetterskip Fryslân, de doorvoer naar de waterschappen Noorderzijlvest en Hunze en Aa's en de afvoer van water van het Wetterskip Fryslân naar het IJsselmeer. Hierin werken Rijkswaterstaat en de genoemde waterschappen intensief samen.

IWP

Het IWP geeft alle benodigde operationele informatie voor het watermanagement, van weersverwachtingen tot waterstanden en afvoermetingen. In toenemende mate wordt hier ook waterschapsinformatie in opgenomen.

Slim Watermanagement

Rijkswaterstaat en de waterschappen werken samen om het operationeel watermanagement op elkaar af te stemmen. Daardoor wordt de kans op wateroverlast verkleind. Bij een dreigende wateroverlastsituatie bekijken de waterbeheerders samen of water vastgehouden kan worden of op een andere manier afgevoerd kan worden.

Tot slot nog enkele specifieke wetenswaardigheden over het operationeel watermanagement op de hoofdvaarweg Lemmer-Delfzijl:

Ir. D. F. Woudagemaal

Capaciteit is maximaal 63 m³/s

Prinses Margrietsluis

Op basis van schutbewegingen de hoeveelheid ingelaten water gekwantificeerd.

Hooglandgemaal

Capaciteit is maximaal 97 m³/s

Inlaat Gaarkeuken

In watertekortsituaties wordt water ingelaten, maximaal 24 à 26 m³/s.

Gemaal De Waterwolf

Wordt ingezet bij waterbezwaar als onvoldoende water via spuisluisen kan worden afgevoerd naar de Waddenzee. Capaciteit is maximaal 75 m³/s.

Waterinlaat Damsterdiep

Inlaat wordt alleen in bijzondere omstandigheden gebruikt.

© Rijkswaterstaat, WMCN. September 2020. Aan deze infographic kunnen geen rechten worden ontleend. Nadere informatie:
www.rijkswaterstaat.nl/water/waterbeheer/watermanagementcentrum-nederland

wvl0820zb47g